

SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA INDIVIDUAL TIL O'QITISH MODELINI YARATISH IMKONIYATLARI

Suvanova Robiya Akmal qizi

O'zDJTU "Sharq filologiyasi fakulteti" talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada sun'iy intellekt yordamida individual til o'qitish modellari yaratish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida sun'iy intellekt algoritmlarining o'quvchilarning shaxsiy ehtiyojlariga moslashuvi, interaktiv o'qitish jarayonini ta'minlashdagi roli, va kelajakda ta'lim jarayonini qanday transformatsiya qilish mumkinligi aks ettiriladi. Sun'iy intellekt asosida yaratilgan modellarning moslashuvchanligi, individual yo'nalish va tahliliy fikrlashni rivojlantirishdagi salohiyati misollar orqali ko'rsatiladi.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, individual ta'lim, til o'qitish, adaptiv o'quv, algoritmlar, interaktivlik, personalizatsiya, ta'lim texnologiyalari.

Abstract. This article analyzes the possibilities of creating individual language learning models using artificial intelligence. The study examines how AI algorithms adapt to learners' personal needs, providing an interactive learning process, and how these technologies can transform education in the future. The potential of AI-based models to be flexible, personalized, and to foster analytical thinking is illustrated through examples.

Keywords: artificial intelligence, individual learning, language education, adaptive learning, algorithms, interactivity, personalization, educational technologies.

Аннотация. В данной статье анализируются возможности создания индивидуальных моделей изучения языка с использованием искусственного интеллекта. В ходе исследования рассматривается, как алгоритмы ИИ адаптируются к индивидуальным потребностям обучающихся, обеспечивая интерактивный процесс обучения, и как эти технологии могут трансформировать образование в будущем. Потенциал моделей на основе ИИ быть гибкими, персонализированными и развивать аналитическое мышление иллюстрируется на примерах.

Ключевые слова: искусственный интеллект, индивидуальное обучение, изучение языка, адаптивное обучение, алгоритмы, интерактивность, персонализация, образовательные технологии.

Kirish. So'nggi yillarda sun'iy intellekt (SI) zamonaviy ta'limning ajralmas qismiga aylandi, ayniqsa til o'rganishda. An'anaviy o'qitish usullari ko'pincha barcha o'quvchilarga bir xil yondashuvni qo'llaydi, bu esa har bir o'quvchining individual ehtiyojlarini to'liq qondira olmaydi. Aksincha, sun'iy intellekt texnologiyalari moslashuvchan va shaxsiylashtirilgan o'quv muhitini yaratish imkonini beradi. Yan va boshqalar (2025) ta'kidlashicha, SI ta'lim samaradorligini oshiradi va individual yordam ko'rsatadi. Ushbu texnologiyalarga tabiiy tilni qayta ishlash, mashinaviy o'rganish algoritmlari va insoniy muloqotni taqlid qiluvchi aqlli tizimlar kiradi.

Asosiy qism. SI asosidagi platformalar real vaqt rejimida fikr-mulohaza berish, xatolarni avtomatik tuzatish va doimiy baholash imkonini yaratadi, bu esa til o'rganishni sezilarli darajada yaxshilaydi. Zou, Reinders va Thomas (2023) fikriga ko'ra, SI vositalari o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasi va mustaqil o'rganish

qobiliyatini rivojlantiradi. Shu sababli, sun'iy intellektning til ta'limida qo'llash nafaqat innovatsion, balki zarur hisoblanadi.

Ko'plab tarjimalardan kelib chiqib aytsak, sun'iy intellekt vositalari foydalanuvchilarning til o'rganish jarayonini ancha yengillashtiradi. Masalan, AI asosidagi ilovalar orqali lug'atni mustahkamlash, grammatik xatolarni tuzatish va darhol natija olish imkoniga ega bo'lishlari mumkin. An'anaviy usullardan farqli ravishda, bu vositalar talabalarning o'z tezligida o'rganish va aynan qiyin joylarga e'tibor qaratish imkonini beradi. Bu esa individual yondashuvning samaradorligini yaqqol ko'rsatadi.

Sun'iy intellektning til ta'limiga qo'shgan eng muhim hissalaridan biri bu individual o'qitish modellarini yaratishdir. Ushbu modellar o'quvchilarning xulq-atvori, qiziqishlari va natijalarini tahlil qilib, ularga mos o'quv yo'llarini ishlab chiqadi. Bunday modellar bir qator afzalliklarga ega. Birinchidan, ular o'quvchilarni qiziqitiradi va ularning faolligini oshiradi. Ikkinchidan, o'quvchilar o'z tezligida o'rganish imkoniga ega bo'ladi. Uchinchidan, darhol fikr-mulohaza olish orqali motivatsiya oshadi. Huertas-Abril va Palacios-Hidalgo (2023) SI asosidagi tizimlar ta'limni yanada ochiq va hamma uchun qulay qilishini ta'kidlaydi.

Shuningdek, chatbotlar va virtual o'qituvchilar kabi aqlli yordamchilar real muloqotni taqlid qilib, o'quvchilarga gapirish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu esa til o'rganishni yanada samarali va zamonaviy qiladi.

Jadval: Turli kasblar uchun til o'rganishda sun'iy intellektning roli

Kasb	Tilga bo'lgan ehtiyoj	Sun'iy intellekt yordami
Talaba	Grammatika, lug'at, imtihonlar	Individual mashqlar, tezkor fikr-mulohaza
O'qituvchi	Dars materiallari, baholash	Baholash va kontent yaratish vositalari
Tarjimon	Aniqlik, lug'at boyligi	Mashina tarjimasi va takliflar
Tadbirkor	Muloqot, rasmiy til	Real vaqt tarjima, email yozish yordami
Sayyoh	Oddiy muloqot	Ovozli yordamchilar, tarjima ilovalari

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, sun'iy intellekt turli kasb egalarining til o'rganish ehtiyojlariga mos ravishda xizmat qiladi. Bu esa uning ta'limdagi moslashuvchanligi va keng qo'llanilish imkoniyatlarini yana bir bor isbotlaydi.

Ko'plab afzalliklariga qaramay, sun'iy intellektning til o'rganishda qo'llash ayrim muammolarni ham keltirib chiqaradi. Eng asosiy muammolardan biri bu shaxsiy ma'lumotlar xavfsizligi va etik masalalardir. Bundan tashqari, SI tizimlarining samaradorligi ularning sifati va ishlatiladigan ma'lumotlarga bog'liq. So'nggi tadqiqotlar (Computers and Education: Artificial Intelligence, 2025) ushbu tizimlarni yanada takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi.

Xulosa. Sun'iy intellekt til o'rganish jarayonini sezilarli darajada takomillashtirish imkoniyatiga ega. U o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda, shaxsiylashtirilgan va samarali o'quv muhitini yaratadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, AI asosidagi tizimlar o'rganish jarayonini yanada qiziqarli, interaktiv va moslashuvchan qiladi. Shunga qaramay, ushbu texnologiyalarni joriy etishda ma'lumotlar xavfsizligi va sifat masalalariga alohida e'tibor qaratish lozim. Umuman olganda, sun'iy intellekt

kelajakda til ta'limining ajralmas qismiga aylanishi va uning sifatini yangi bosqichga olib chiqishi kutilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Yan, W., Li, B., & Lowell, V. L. Integrating artificial intelligence and extended reality in language education. *Education Sciences*, 2025.
2. Zheng, L., & Yang, Y. Research perspectives and trends in artificial intelligence-enhanced language education. *Heliyon*, 2024.
3. Huertas-Abril, C. A., & Palacios-Hidalgo, F. J. Artificial intelligence-assisted language learning. *Education Sciences*, 2023.
4. Zou, B., Reinders, H., & Thomas, M. Using artificial intelligence technology for language learning. *Frontiers in Psychology*, 2023.
5. Effectiveness of artificial intelligence in language teaching. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 2025.